לק"י, בסייעתא דשמיא

ז' שבט תש"פ
02/02/2020
פא072תשפ

לכבוד
הרב המקומי
הממונה על המועצה הדתית
מנהל מחלקת הכשרות
מפקחי הכשרות ומשגיחי הכשרות
די בכל אתר ואתר

היערכות לפסח תש"פ!

שלום וברכה,

נוהל היערכות רשתות שיווק לקראת לפסח תש"פ

עם התקרב חג הפסח, יש להיערך **מבעוד מועד** לכל ענייני הכשרות בסניפי רשתות השיווק והמרכולים, הכוללים: קבלת תוצרת ומוצרים כשרים לפסח, הכשרת כלים לפסח, מכירת החמץ קודם פסח, מכירת מוצרים לפני פסח, הנחיות לגבי מוצרים שהם בחזקת חמץ או שהם ללא כשרות לפסח, **חסימה למכירה של ברקוד מוצרי חמץ**, הפעלה כראוי של מחלקות מכירת מזון בתפזורת ועוד.

מובאים בפניכם ההוראות ונהלי הכשרות לפסח תש"פ, כפי שסוכמו, וזאת **על מנת להיערך בזמן**, ובכך להביא לידי מצב שהסניפים יהיו ערוכים למכירת תוצרת כשרה לפסח - כדין ובזמן.

1. קבלת מוצרים כשרים לפסח

1.1 כל מוצר חייב להיות כשר לפסח באישור רבנות מוסמכת או באישור הרבנות הראשית לישראל.

1.2 יש לוודא שעל גבי כל אריזת מזון (כולל תוספי תזונה) יהיה מודפס **"כשר לפסח"**.

אם הכיתוב מודפס על גבי מדבקה, יש לוודא שעל גבי המדבקה מצוינים הפרטים הבאים: שם המפעל, שם המוצר, כשר לפסח תש"פ ושם הרבנות נותנת הכשרות.

2. מכירת מוצרים בתקופה שלפני פסח

2.1 רצוי לא להציב על גבי אותם מדפים, החל מיום ראשון, תאריך ד' ניסן תש"פ (29/3/20), מוצרים כשרים לפסח לצד מוצרים זהים/דומים ללא ציון כשר לפסח (למניעת טעויות של לקוחות).

2.2 אין להציב שלטים **"המוצרים כשרים לפסח"**, אלא אם כן **כל** המוצרים שבעמודת המדפים הנם כשרים לפסח (ולא יהיו בעמודה מדפים עם מוצרים שאינם כשרים לפסח ומדפים עם מוצרים כשרים לפסח).

הצבת השלטים - תיעשה רק לאחר אישור המשגיח.

2.3 בעמודות של מדפי מוצרי מכולת כשרים לפסח מומלץ להוסיף שילוט: **"לקוח/ה יקר/ה יש לוודא שהמוצר כשר לפסח"**.

2.4 החל מתאריך ד' ניסן תש"פ (29/3/20), אין למכור מצות חמץ או קמח מצה חמץ.

2.5 מכירת לחם והחזרתו לספקים, תהיה עד תאריך י"ג ניסן בשעה 21:00.

2.6. את המחלקות הפעילות - קצביה, מעדנית גבינות, מעדנית נקניק, דגים טריים, מכירת תפזורת (תבלינים, חמוצים, פיצוחים, קטניות, ממתקים וכדומה), מומלץ להכשיר עד תאריך ד' ניסן תש"פ (29/3/20), ובתיאום עם הרבנות המקומית. מוצרי מעדניה שאינם כשרים לפסח, שנארזו לפני תאריך זה, ניתן למוכרם כשהם ארוזים מחוץ למעדניה הכשרה לפסח.

2.7. לפני הכשרת מחלקת מוצרי תפזורת, יש לפנות ולהוציא מהמחלקה את מוצרי החמץ או מוצרים שאין להם כשרות לפסח, ולאחסנם במחסן עד לאחר הפסח.

2.8. לאחר הכשרת מחלקות התפזורת, אין לאפשר מכירה של עוגות או עוגיות כשרות לפסח בתפזורת, אלא רק באריזות המקוריות.

2.9. לאחר הכשרת מחלקות התפזורת לפסח, אין למכור בתפזורת תבלינים וקטניות שקטנות מגודל גרגר אורז, אלא רק באריזות סגורות. ניתן לאשר מכירה של תבלינים שלא באריזות סגורות מאחורי ויטרינות אטומות, החוצצות בין המוכר וקערות התבלינים ובין הלקוחות, באופן אשר לא מאפשר ללקוחות גישה כלשהיא לתבלינים, ורק המוכר בעמדה אורז את התבלינים ומגישם ללקוחות. במרכולים, שאין בהם מכירת חמץ באריזות פתוחות (כגון מאפיה ומחלקת לחמים) ניתן למכור תבלינים בתפזורת ללא הגבלה.

2.10. פיצוחים, קטניות גדולות, חמוצים וממתקים, ניתן למכור בתפזורת בכפוף להצבת שלטים בולטים: "כשר לפסח. נא לא לגעת בידיים. יש לברור לפני השימוש", "כשר לפסח. אין להיכנס עם חמץ".

2.11. לאחר הכשרת המחלקה לפסח, אין לאפשר מכירה של מוצרים סגורים שאינם כשרים לפסח על גבי שולחנות מכירה של תוצרת תפזורת כשרה לפסח או בצמידות אליהם, על מנת למנוע חשש הטעייה ללקוחות.

3. הוראות בעניין מוצרי חמץ - לפני ובמהלך הפסח

3.1. יש לאחסן מוצרי חמץ, שנמצאים **במחסן** המרכול, באופן מרוכז במחסן נפרד למוצרי חמץ, שיינעל ויהיה בשליטת המשגיח. באחריות מנהל הסניף שהמחסן לא ייפתח כל ימי הפסח. כאשר אין מחסן נפרד למוצרי חמץ - יש לכסות את מוצרי החמץ שבמחסן, עם שילוט "חמץ, לא למכירה".

3.2. יש לרכז מוצרי חמץ או מוצרים שאינם מסומנים ככשרים לפסח, אשר **מונחים על המדפים שבמרכול**, בעמודות מדפים נפרדות. יש לכסות את המדפים **בניילון אטום וצמוד (לכל אורכו) באופן שאינו נקרע בקלות**, ויש להקפיד לכסות גם את **פינות עמודות מדפי מוצרי החמץ** בכיסוי קשיח, על מנת לא לאפשר גישה מהצד. יש להקפיד לכסות היטב גם את המוצרים שממוקמים במדף העליון של עמודת המדפים. מומלץ להשתמש בסרטי הדבקה מסומנים, אשר ישמשו מעין פלומבה לשלימות הכיסויים. יש לוודא במשך החג שהכיסויים נשארים בשלימותם ולבצע תיקונים ככל שיידרש.

3.3. על גבי הכיסוי יש לתלות שילוט גדול ובולט מכל הצדדים: **"חמץ, לא למכירה".** אין לאפשר מצב שבו חלק מהמדפים בעמודת מוצרי מכולת יהיו כשרים לפסח ונגישים לציבור וחלק מהמדפים יכילו מוצרי חמץ מכוסים, אלא יש לקבוע אם כל עמודת המדפים תהיה חמץ ומכוסה או שכל עמודת המדפים תהיה כשרה לפסח ונגישה לציבור. כמו כן, אין להשאיר "חלונות" בכיסוי.

3.4. את הכיסוי והשילוט יש להתחיל מבעוד מועד, **כדי שיסתיים לא יאוחר מיום שלישי, תאריך י"ג ניסן תש"פ (7/4/20), בשעה 21:00** (הרבנות המקומית רשאית לאשר לאחר את השעה, בכפוף ליכולת הקצאת משאבים וכוח אדם לביצוע).

3.5. מומלץ לבחון בשיתוף ובתיאום עם הנהלות הסניפים, להקצות "רחובות" נפרדים של מוצרי חמץ, באופן שניתן לחוסמם למעבר לקוחות. יישום של "רחובות" נפרדים למדפי חמץ יקל הן על הלקוחות והן על העובדים.

3.6. מנהל הסניף יקבע עובד בכל משמרת שיהיה אחראי בפועל שהפרדת המוצרים והסימון ישמרו בקפידה **כולל תיקון הכיסויים במידה וייקרעו**.

3.7. מחלקת האפייה והקונדיטוריה לא תפעל לאחר יום שלישי, תאריך י"ג ניסן (7/4/20), בשעה 21:00. שבוע לפני כניסת החג יש להציב שלטים במאפית שהמחלקה תיסגר בתאריך י"ג ניסן בשעה 21:00.

הנהלת מרכול, המבקשת להכשיר את מחלקת האפייה לפסח תשלח בקשה לרבנות המקומית המוסמכת זמן ניכר לפני פסח, באופן שיאפשר היערכות מתאימה.

3.8. **החל מרגע פתיחת המרכול, ביום רביעי, תאריך י"ד ניסן תש"פ (8/4/20), מספרי בר-קוד של מוצרי חמץ יהיו חסומים, הן בקופות הרושמות והן באתרי המכירה האינטרנטיים (וכדומה), כך שלא יהיה ניתן למכור מוצרים אלו. <u>ללא חסימת ברקוד אין לתת תעודת הכשר.</u>**

3.9. אין למכור בפסח מוצרי מזון שלא מצוין עליהם במפורש שהם כשרים לפסח בהשגחת רבנות מוסמכת.

3.10. **מוצרי מזון לתינוקות** -אין לאשר מכירת מזון לתינוקות המכילים חמץ גמור, ובכללם אבקות, דגנים ודברי מאפה. תינוקות או זקנים הצורכים תרופות או תוספי מזון ייחודיים שאין להם תחליף, יש להפנותם **לפני הפסח** להיוועץ עם הרב המקומי על מנת שיערכו בהתאם.

3.11. מזון לחיות מחמד, יש להקפיד שלא יכיל חמץ.

3.12. החל מיום שלישי, תאריך י"ג ניסן (7/4/20), בשעה 21:00 ועד סוף החג, אין לאפשר החזרת תוצרת, כולל בקבוקים ריקים.

3.13. החל מזמן הכשרת הסניף, אין לאפשר הכנסת מוצרי מזון לסניף ע"י העובדים.

3.14. אין לאשר ביצוע טעימות בפסח.

3.15. אין לאפשר מגע כלשהוא עם בצקי חמץ, המאוחסנים במקפיאים או עם כל מוצר חמץ אחר - לצורך הפשרה או לכל צורך שהוא, במיוחד בערב שביעי של פסח (וכן בשביעי של פסח). חריגה שכזו תהווה עילה להסרת כשרות.

4. מכירת חמץ

4.1. מכירת חמץ לכלל הרשת תתבצע לפני חג הפסח ע"י נציגי בעלי הרשת באמצעות רבנות מוסמכת, וזאת לאחר קבלת ייפוי כוח מהנהלת הרשת. יש לדאוג ש**<u>לכל סניף</u>** יונפק אישור בנפרד, וזאת ע"י הרבנות המקומית המוסמכת. (יש לוודא שגם זכיינים הפועלים בתחומי הסניף, מוכרים את החמץ באמצעות הרבנות המוסמכת).

4.2. לאחר חג הפסח, אין לאשר קליטה של מוצרי מזון ממשווקים, יצרנים ויבואנים שאין ברשותם אישור מכירת חמץ מטעם הרבנות המוסמכת.

5. פיקוח והנחיות לעובדים

5.1. מנהל הסניף, בתיאום נציג הרבנות המקומית, יכנס את העובדים, וידריך אותם על ביצוע ההוראות וההנחיות בנוגע לפסח.

5.2. נוהל זה יחול על כל הספקים, הזכיינים ונותני השירותים בסניף.

5.3. **יש להנחות** את צוות העובדים שאין להעביר בקופות מוצרים שאינם כשרים לפסח.

5.4. במוצאי החג - יש להקפיד שכניסת עובדים לסניף תתאפשר רק לאחר חצי שעה מזמן יציאת החג.

6. הכנות להכשרת המרכול

6.1 כל ההכנות וההכשרות לפסח ייעשו בתיאום מלא עם המשגיח והרבנות המקומית.

6.2 לפני ההכשרה יש לבצע **ניקוי יסודי** באמצעות חומרי ניקיון של כל הכלים המיועדים להכשרה.

6.3 אין להגעיל כלים שלא עברו עליהם 24 שעות ללא שימוש. לחילופין, ניתן לפגום את המים ולהגעיל בהם ללא המתנה.

6.4 הציוד להכשרה יכלול: בלוני גז, מבערי גז, דוד מים להכשרה עם מכסה, דוד מים קרים, חצובה מתכתית, מבער נייד, מלקחיים מברזל, סלי רשתות הכשרה, קומקום חשמלי, כפפות חסינות חום, סינר מוגן חום, מגפיים, מטפה כיבוי אש וערכת עזרה ראשונה.

6.5 יש למנות אחראי בטיחות שיהיה בקי בנהלי הבטיחות וידע כיצד לתפעל את ציוד כיבוי האש. לפני ההכשרה יבצע אחראי הבטיחות תדריך לחברי צוות ההכשרה.

6.6 מנהלי הסניפים יוודאו שחומרי הניקוי, ציוד ההכשרה וציוד הבטיחות יהיו מוכנים בזמן בתיאום עם הרבנות.

6.7 הרבנות המקומית תבצע הדרכות הלכתיות ומקצועיות לצוותי ההכשרה מבעוד מועד.

6.8 כל צוות הכשרה ילווה בזמן ההכשרה באדם שבקי בדיני ובאופני ההכשרה לפסח.

6.9 יש לפעול על פי הנחיות ההכשרה המופיעות ב"**קונטרס הכשרת בתי אוכל ומרכולים לפסח תש"פ**".

במהלך ההכנות וההכשרות וכן במהלך ימי הפסח יערכו ביקורות ע"י מחלקות הכשרות של הרבנות המקומית וכן ע"י עובדי אגף הכשרות הארצי ברבנות הראשית לישראל על מנת לוודא את ביצוע ההוראות.
אנו סמוכים ובטוחים, בסייעתא דשמיא, כי ע"י שיתוף פעולה המלווה בתכנון וביצוע נכונים, לא תצא תקלה מתחת ידי כל העוסקים במלאכת קודש זו.

מצורפת טבלת עזר, המכילה את עיקרי פרטי ההיערכות, המחולקים לפי התאריכים המתאימים, וזאת על מנת להקל על הבנת תהליך ההיערכות לפסח של רשתות השיווק.

בהזדמנות זו אנו מברכים אתכם בתוך כלל עם ישראל בברכת פסח כשר ושמח

הרב יעקב סבג
ראש אגף הכשרות הארצי

הרב אדיריה פנחס
מנהל מחלקת מסעדות ורשתות שיווק

העתקים: הרה"ג **יצחק יוסף** שליט"א, הראשל"צ והרב הראשי לישראל | הרה"ג **דוד לאו** שליט"א, הרב הראשי לישראל
הרב **משה דגן**, מנכ"ל הרה"ר לישראל | עו"ד **הראל גולדברג**, היועץ המשפטי ברה"ר | הרב **יצחק אלחרר**, ראש לשכת הראשון לציון
הרב **רפאל יוחאי**, סגן ראש אגף הכשרות הארצי ומנהל תחום אכיפה | הרב **אבי קוזמן**, יועץ הראשון לציון
עו"ד **יעקב אלתר**, ראש תחום מחלקת דוברות, פרסום והסברה | **רבני ומנהלי המחלקות** באגף הכשרות הארצי

על מנת להקל על הבנת תהליך ההיערכות לפסח תש"פ של רשתות השיווק, הרינו להביא סיכום קצר באמצעות טבלה, המכילה את עיקרי פרטי ההיערכות, הממוינים בהתאם לתאריכים המתאימים.

יש להדגיש שזוהי טבלת עזר בלבד, ובכל מקרה של אי בהירות - יש לפעול על פי נהלי הכשרות, שפורטו לעיל.

טבלה עזר מסכמת
היערכות רשתות השיווק לקראת פסח תש"פ

יש לבצע עד תחילת יום ראשון, תאריך ד' ניסן תש"פ (29.3.20)	יש לבצע עד יום שלישי, תאריך י"ג ניסן תש"פ (7.4.20) לא יאוחר מהשעה 21:00	יש לבצע (לפחות) החל מערב פסח, מתחילת יום רביעי, תאריך י"ד ניסן תש"פ (8.4.20)	יש לבצע באופן מתמיד עד לאחר תום חג הפסח ויציאת השבת
מומלץ לסיים הכשרה של המחלקות הפעילות שבמרכול: קצביה, מעדניות, דגים טריים, מכירת תפזורת (תבלינים, חמוצים, פיצוחים, קטניות, ממתקים)	**יש לסיים** את תהליך כיסוי מדפי מוצרי החמץ (או ללא כשרות לפסח) באמצעות **כיסוי אטום וצמוד (לכל אורכו) שאינו נקרע בקלות**. יש להקפיד לכסות גם את **הפינות** של העמודות באמצעות כיסוי קשיח.	**יש לבצע חסימה בקופות ובאתרי המכירה באינטרנט של ברקוד מוצרי חמץ.**	יש לוודא את כשרותם לפסח של המוצרים שנקלטים בסניף. אין לאפשר החזרה של מוצרים, כולל בקבוקים ריקים. אין לבצע טעימות בסניף.
לסיים מכירה של מצות חמץ ושל קמח מצה חמץ.	אנו ממליצים לבחון בשיתוף ובתיאום עם הנהלות הסניפים את האפשרות **להקצות "רחובות" נפרדים** של מוצרי חמץ, באופן שניתן לחוסמם למעבר לקוחות.	חל איסור להכניס מוצרים שאינם כשרים לפסח על ידי העובדים.	יש לוודא שהכיסויים של מדפי מוצרי החמץ נשארים בשלימותם, כולל השילוטים: "חמץ - לא למכירה".
לסיים מכירה של תבלינים בתפזורת. נא לעיין בסעיפי הנוהל המפורט (2.10 , 2.9)	לסגור את מחלקת האפייה (אלא אם כן מחלקת הכשרות של הרבנות המקומית הכשירה אותה לפסח).	יש להנחות את צוות העובדים לא לאפשר מכירה של מוצרים שאינם כשרים לפסח.	אין לאפשר גישה למקררים או למקפיאים המכילים חמץ, שנמכר לגוי.
לסיים מכירה של עוגות ועוגיות כשרות לפסח בתפזורת. יש לעיין בסעיפי הנוהל המפורט	לסיים מכירה של לחם ושל מוצרים שאינם כשרים לפסח (יש לעיין בנוהל המפורט).	יש לוודא מבעוד מועד שהסניף ביצע מכירת חמץ.	יש לאפשר את הכניסה לסניף רק **לאחר חלוף חצי שעה משעת יציאת החג (שביעי של פסח).**
החל מתאריך ד' ניסן תש"פ (29.3.20) **יש לייחד** עמודות מדפים נפרדות למוצרי מכולת, אשר שילטו לגביהם על גבי המדפים שהם כשרים לפסח.	לסיים החזרה של מוצרים שאינם כשרים לפסח לספקים. לסיים קליטה של בקבוקים ריקים	יש לאשר קליטה רק של מוצרים המסומנים ככשרים לפסח כדבעי, ואשר יש עבורם תעודת הכשר לפסח מטעם הרבנות/הרה"ר.	יש לאפשר היערכות למכירת מוצרי חמץ בתום חג הפסח **רק לאחר חצי שעה משעת יציאת החג (שביעי של פסח).**
רצוי לא להציב על גבי אותם מדפים, מוצרים כשרים לפסח לצד מוצרים זהים/דומים ללא ציון כשר לפסח (למניעת טעויות של לקוחות).		יש לסגור של שערי הסניף ללקוחות חדשים לפחות שעתיים לפני כניסת החג, באופן שהסניף ייסגר לחלוטין לא יאוחר משעה לפני כניסת החג, על מנת לאפשר את הגעת העובדים לביתם ללא חילול החג.	לאחר חג הפסח, יש לאשר קליטה של מוצרי מזון רק ממשווקים, יצרנים ויבואנים, אשר יש ברשותם אישור מכירת חמץ מטעם הרבנות המוסמכת.

בהזדמנות זו אנו מברכים אתכם בתוך כלל עם ישראל בברכת פסח כשר ושמח

הרב יעקב סבג
ראש אגף הכשרות הארצי

הרב אדיריה פנחס
מנהל מחלקת מסעדות ורשתות שיווק

העתקים: הרה"ג **יצחק יוסף** שליט"א, הראשל"צ והרב הראשי לישראל | הרה"ג **דוד לאו** שליט"א, הרב הראשי לישראל
הרב **משה דגן**, מנכ"ל הרה"ר לישראל | עו"ד **הראל גולדברג**, היועץ המשפטי ברה"ר | הרב **יצחק אלחרר**, ראש לשכת הראשון לציון
הרב **רפאל יוחאי**, סגן ראש אגף הכשרות הארצי ומנהל תחום אכיפה | הרב **אבי קוזמן**, יועץ הראשון לציון
רבני ומנהלי המחלקות באגף הכשרות הארצי